

Yaddaşlarda yaşayanlar

İslam Səfərlinin 100 illiyindən də yazdım, Hidayət müəllim...

Hidayət Səfərlinin səsinə efirdən çox eşitsəm də, özünü ilk dəfə 1973-cü ilin payızında məhz kəndimizdə – Mirzəbəylidə görmüşdüm. Dostu İlyas Adıgözəlli ilə birlikdə Dövlət radiosunun göndərişi ilə Qutqaşen (indiki Qəbələ) Rayon Komsomol Komitəsinə gəlmiş, oradan isə məsləhət bilmişdilər ki, rayonun qabaqcıl gənclərindən olan mexanizator İttifaq Qaçayevlə də görüşüb söhbət etsinlər. Gəlib görüşdülər.

Veriliş efirə gedəndə “kaş mən də o radioda işləyə biləydim” – deyə Allaha nə qədər yalvarmışdımsa, onu ancaq Allah bilir. Həmin günlər atam “A bala, orada ali təhsili olanlar işləyir, sən kəndin kolxozçususan, orada necə işləyə bilərsən?”, – deyə məni göylərdən yerə endirməyə çalışır, anam isə “Hər şey Allahın əlindədir!” – deyə ümidimi ölməyə qoymurdu.

... Sonralar mən ali təhsil də aldım, Dövlət radiosunda da işlədim. Hələ, üstəlik, cəmi iki-üç il orada çalışandan sonra “Son xəbərlər” kimi mühüm şöbənin müdiri təyin olundum. Ən böyük qazancım isə Mövlud Süleymanlı, Mailə Muradxanlı, Şamil Məcidov, İlyas Adıgözəlli, Hidayət Səfəri, Telli Pənahqızı, Fərhad Zeynalov, Heydər Zeynalova, Qaçay Köçərli, Yasin Qaraməmmədli, Telman Qarayev, Şəfəq Əlixanlı, Akif Cabbarlı, Tahir Talıblı, Kələntər Kələntərli, Əhməd Həpo, Şəmşad Rza, Zərhanım Əhmədli, Qulu Kəngərli kimi tanınmış qələm sahibləri ilə çiyin-çiyinə çalışmağım oldu.

Etiraf edim ki, bu adamların hamısının xoş münasibətini görsəm də, İlyas Adıgözəllinin səmimiyyətini, Heydər Zeynalovun sadəliyini, Hidayət Səfərlinin isə nikbinliyini, şəhər əhval-ruhiyyəsini heç zaman unuda bilməyəcəm. Hidayət müəllim, sözün həqiqi mənasında, nikbinlik nümunəsi idi. Teleşirkətdə (o zaman belə adlandırıldı) elə bir adam olmazdı ki, Hidayət Səfəri ona zarafat eləməsin. Hamı onun zarafatını məmnunluq və təbəssümlə qəbul edirdi.

O, fevralın 5-də dünyaya gəlmişdi, mən isə həmin ayın 10-da. Ona görə də mənə gah “Qutqaşanlı”, gah da “Dolça” deyirdi. Bir dəfə dedi ki, ey Dolça, mənim lentimi efirə verməyi unutma: “Mən həm ana tərəfdən, həm də ata tərəfdən xan nəvəsiyəm. Sözümlə yerə düşməməlidir”. Sonralar danışdı ki, anası Hökümə xanım məşhur Ordubad xanı Mirzə Mehdiqulu xanın qızıdır. Atası isə Naxçıvanın tanınmış xanı olan Səfər xanın oğludur. Deyirdi ki, şəcərəmiz Nəsirəddin Tusi nəslinə aiddir. “Bütün bunları nəzərə alaraq”, onun hazırladığı lent yazılarını öz verilişimdə təqdim edirdim.

Bir dəfə dedi ki, Qutqaşanlı, İslamın (qardaşı, mərhum şair İslam Səfərini nəzərdə tuturdu) 70 yaşı tamam olur. Onun haqqında elə bir yazı hazırla ki, orada oxucu İslamı olduğu kimi görsün. Dedim, axı, mən İslam Səfərini

görməmişdim, tanıyırdım. Bəlkə də iki saat qardaşı haqqında danışdı. Üzeyir Hacıbəyovun və Səməd Vurğunun İslam Səfəriyə qayğısından, şairin Azərbaycan təbiətinə vurğunluğundan... çox şeydən danışdı.

Yazını hazırladım. “Yol gedirəm, əldə qələm, dizdə varaq...” adlı məqalə “Dalğa” qəzetinin 16 fevral 1993-cü il tarixli sayında verildi... və həmin yazı ilə də mənim “İslamşünaslığım” başlandı. Yəni Hidayət müəllim hər il mənədən xahiş edirdi ki, “o qələmi yenə də işə sal!”

... Bir dəfə dedi: “Qutqaşanlı, İslamın yüz yaşınadək mən öləcəm. Sən isə ölənə oxşamırsan. Onun yüzilliyində yenə də yazarsan”. Yaxşı dedim. Amma həmin yüzilliyin bu ilin fevralında olduğunu unuttum. Ona görə də bu sətirləri “Yol gedirəm, əldə qələm, dizdə varaq...” adlı məqaləmin girişini ilə tamamlayıram. Bəlkə də kimsə bir yazının girişinin başqa yazının sonunda verilməsini qəribə qarşılaya bilər. Hər halda, hər ikisi özümündür. Təkrardan incimərəm:

– Göydən bir ulduz uçdu, baba.
– Demə, onu görəndə danışmazlar, oğlum.
– Danışanda nə olur ki?
– Göydə hərənin bir ulduzu var. Hər ulduz uçanda...
– Hə, de, nə olur baba!
– Yaxşı olar qabağa baxasan, qararıdır.
– Qaranlıq olsa da, yol aqarır, baba. Döyənəkdir. Adam rahat gedir.
– Yox, oğlum. Döyənək yol rahat olsa da, xoşlama. Hərənin öz yolu olmalıdır. Öz ulduzu kimi...

... Hidayət müəllim danışdı ki, Səməd Vurğun “mənim qara İslamım” dediyi gənc şairin “öz yolu” olduğunu dəfələrlə təkrar eləmişdi: “İslam ailə quranda Səməd Vurğunun da öz toyuna dəvət edir. Böyük şair təəssüf edir ki, iki saatdan sonra Moskvaya uçaq və kağız-qələm götürüb nə isə yazır. İslam elə bilir ki, şair onun toyuna təbrik şeiri yazır. Amma həmin vərəqdə başqa şey yazılmışdı: “...jurnalının redaksiyasına. “Ceyran” şeirinə görə mənə çatacaq qonorarı şair İslam Səfəriyə verməyinizi xahiş edirəm!”

... Mən ölmədim, Hidayət Səfəri! Sənin qardaşının yüzilliyinə də “nə isə” yazdım. Allah hər ikinizə rəhmət eləsin!

**i.MİRZƏBƏYLİ,
“Xalq qəzeti”,
Əməkdar jurnalist**